

Sällskapsdjur – en framtidsbransch

En kartläggning av svenskt företagande

Sverige och sällskapsdjursbranschen

Förord

Djurbranschens Yrkesnämnd (DYN) representerar arbetslivet och är ett nätverk för att bevaka och driva gemensamma frågor, samt främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst.

En tredjedel av Sveriges hushåll ställer krav på kunskap, utbildning och engagemang hos dem som arbetar med och kring våra djur.

DYN företräder medlemsorganisationer inom djursjukvård, zoofackhandel, djurparker, läkemedelsindustri, försäkringsbolag, avel och uppfödare, utbildningsorganisationer och djurskydd.

Hur mycket sällskapsdjur omsätter i kronor, redovisas återkommande med hjälp av organisationen Manimalis. Hur många människor som yrkesmässigt arbetar med sällskapsdjur, har däremot inte kartlagts tidigare.

Vi har under hösten 2010 låtit kartlägga arbetsmarknaden inom sektorn som helhet, antalet yrkesverksamma, antal företag och hur branscherna generellt sett utvecklas samt behovet av personal med kompetens inom området sällskapsdjur.

Resultatet av kartläggningen, en hygglig bedömning av nuläget och framtiden redovisar vi i denna rapport.

Ulf Uddman
Ordförande i Djurbranschens Yrkesnämnd

Läs mer om DYN på www.djuryn.se där även statistik från kartläggningen finns tillgänglig.

Text och foto: Lena Heimlén

Sammanfattning

Någon exakt vetenskap är denna kartläggning inte.

Det finns liten, eller ingen, samlad statistik över antalet yrkesverksamma inom de branscher som kartlagts. Detta gäller såväl branschorganisationer som verk och myndigheter. En viss felmarginal får man därför räkna med, men utöver kartläggningen har branschföreträdare gjort kvalificerade bedömningar utifrån sina erfarenheter, varför de siffror som förekommer i rapporten får anses relevanta. Bedömningarna är genomgående gjorda i underkant snarare än i överkant, varför angivna siffrorna ska betraktas som låga.

Benämningen sällskapsdjur omfattar hela djurbranschen, utöver lantbruksdjur och häst.

Utvecklingen i branschen verkar gå framåt. Många rapporterar ökad verksamhet och omsättning och räknar med att expandera och nyanställa de närmaste åren.

Vissa yrken i sällskapsdjursbranschen är enkla att klassa som antingen praktiska eller administrativa arbeten. Andra är svårare. Zoobranschen är ett exempel. De butiker som säljer levande djur måste ha personal med särskild utbildning, tillbehörsbutiker har inte samma krav även om många av frågorna är av praktisk karaktär där det kan vara värdefullt med gedigen djurkunskap.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är ett annat exempel; utbildningen är både teoretisk och praktisk.

Detsamma gäller länsstyrelserna som både har praktiskt och administrativt arbete.

Uppskattning av antal företag eller yrkesverksamma.

På rent **administrativa tjänster** arbetar omkring 1.000 personer.

Praktiskt yrkesarbete finns i ca 3.500 företag av mycket varierande storlek.

Uppskattat antal yrkesverksamma är drygt 9.000 personer.

Företag och organisationer som arbetar både **praktiskt och teoretiskt** sysselsätter knappt 5.000 människor yrkesmässigt i knappt 1.500 företag, skolor oräknade.

Det vi idag vet är alltså att 15.000 människor får sin försörjning från någon kategori inom sällskapsdjursbranschen, i ungefär 5.000 företag och organisationer med allt från en person till flera hundra. Dessutom finns i många branscher praktikplatser, vikariat samt företag som tar hjälp av studenter och familjemedlemmar som inte räknas in i statistiken över företagens anställda.

Branschen omsätter, enligt Manimalis-rapporten, ca 10 miljarder SEK (i denna siffra räknas inte verksamhet med forskningsdjur).

Metod

Ett flertal företag, organisationer och branschföreningar har kontaktats via e-post, genom enkätundersökningar och/eller per telefon.

- Länsstyrelserna
- Zoofackhandeln
- Djurförsäkringsbolagen
- Veterinärväsendet, djursjukhus och kliniker
- Friskvårdsföretag
- Jordbruksverket
- Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)
- Statens veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
- Djurparkerna
- Utbildningsväsendet; Skolverket, Högskoleverket, Naturbruksgymnasierna m fl
- Läkemedelsbranschen (forskningsdjur)
- Intresseorganisationer och föreningar

Därutöver har en genomgång gjorts av ett stort antal söksidor på Internet.

Rapporten om nuläget har delats in i tre kategorier; administrativa yrken, praktiska yrken samt yrken med både praktisk och teoretisk inriktning.

Efter nulägesrapporten följer ett kapitel om framtidsutsikterna i nämnda yrkesgrupper. Där finns information från ett flertal söksidor om utbildningar och yrkesval, samt även de olika branschernas egna framtidsutsikter.

Kartläggningen är genomförd under hösten 2010 av Lena Heimlén på uppdrag av Djurbranschens Yrkesnämnd.

Administrativa yrken

Antalet yrkesverksamma uppgår för närvarande till drygt 1.000 personer.

Till de helt administrativa tjänsterna får försäkringsbolagen, Jordbruksverket och intresseorganisationerna räknas även om de flesta även har vissa praktiska inslag.

I försäkringsbranschen finns i skrivande stund fem bolag som tillhandahåller djurförsäkringar; Agria, Folksam, If, Sveland och TryggHansa som totalt har 205 personer fast anställda och ca 500 lokala ombud som arbetar med sällskapsdjur.

Jordbruksverket uppger att de har tjugo personer anställda för arbete i olika sällskapsdjursfrågor. Utöver dessa finns i Söderhamn ca 20 personer som arbetar med det centrala hundregistret.

Olika intresseorganisationer för sällskapsdjur (allt från Svenska Kennelklubben som är största arbetsgivaren till t ex Kaninhoppares riksförbund) har kontaktats. Tolv av dessa har inte svarat, men det rör sig om mycket små organisationer som troligtvis inte har anställd personal. Ideellt arbetande personer har över huvud taget inte räknats i denna kartläggning. Totalt i denna kategori finns ca 130 anställda. Landets djurskyddsorganisationer har ca 50 personer anställda, Svenska Djurskyddsföreningen oräknad eftersom den inte lämnat ut några uppgifter.

I förlags- och mediebranschen finns ett flertal företag och frilansare, drygt 60 företag såsom fotografer, skribenter, bokförlag, facktidningar och liknande. Uppskattningsvis finns ca 100 personer i denna kategori.

Praktiskt yrkesarbete

Med idag tillgängliga uppgifter, kan man räkna ihop ca 9.000 yrkesverksamma i omkring 3.500 företag, allt från enmansföretag till större djursjukhus. Antalet anställda varierar beroende på säsong, framför allt inom djurparkssektorn.

Praktiskt arbete med djur omfattar djursjukvård, friskvård och rehabilitering, arbete med forskningsdjur, inackorderingsverksamhet och djurparker.

Information har inhämtats från Svensk Djursjukvård, Sveriges Veterinärförbund, ett flertal djursjukhus, Jordbruksverket, Sveriges 4H, Svenska Djurparksföreningen, ett stort antal djurparker samt flera söksidor på nätet. I nedanstående uppgifter ingår även data från Svenska Kennelklubbens undersökning gällande företag i hundbranschen.

Veterinärförbundet uppger att det finns 500-600 veterinärer idag som har sin huvudsakliga inkomst från arbete med smådjur.

Enligt SCB var 2400 veterinärer yrkesverksamma år 2007, vilket är den senast publicerade siffran. Den omfattar då veterinärer inom alla specialistområden. Antalet djurvårdare på sjukhus och kliniker uppskattas till mellan 1.000 och 1.500. Smådjursvården är den mest personalkrävande, varför man kan anta att omkring 1.000 djurvårdare arbetar inom den sektorn.

De flesta företag i smådjursbranschen som ägnar sig åt friskvård och rehabilitering riktar sig till hundar. Det är främst massage och hundinstruktörer som erbjuds, men här finns även naprapater, kiropraktorer, simning, akupunktur, sjukgymnastik och homeopati. I kategorin finns ca 200 företag.

Omvårdnadstjänster såsom hundrastning, trim/klipp/bad och liknande sysselsätter totalt ca 360 företag.

Antal företag uppgår sålunda till drygt 550. Minst en person per företag, innebär att vi kan uppskatta antalet yrkesverksamma till ca 600.

240 företag och institutioner har enligt Jordbruksverket tillstånd att använda, föda upp och förvara djur för forskning. Jordbruksverket har sekretessbelagt adressuppgifter och lämnar endast ut information om ort varför detaljerade uppgifter om respektive företag kräver en mycket omfattande utredning.

För varje företag krävs en ansvarig föreståndare och en veterinär. Detta innebär att minsta antalet yrkesverksamma kan uppskattas till 500 personer, mycket lågt räknat. Sjukhus och läkemedelsföretag har avsevärt fler anställda.

Antal yrkesverksamma sålunda 500 och antal företag 240 st.

Inackordering – dagis, pensionat och omplacering. Även här är övervägande antalet företag inriktade på hund, men många är kombinerade t ex hund- och kattpensionat. De flesta företag är en- eller fåmansföretag, ofta också i kombination med annan verksamhet som inte nödvändigtvis är inom djurområdet. Ca 670 hund- och/eller kattpensionat, dagis och annan inackordering finns i landet. Därtill kommer 130 kattpensionat och annan verksamhet som enbart riktar sig till katt. Ett fåtal i kombination med andra smådjur, t ex kaniner. De flesta verksamheter är svåra att bedriva ensam, i synnerhet de som kräver passning dygnet runt. Uppskattningsvis

behövs tre personer per företag. Antal företag uppgår till ca 800. Antal yrkesverksamma ca 2.400.

Djurparker, naturparker och 4H-gårdar. Gemensamt för dessa är att antalet anställda varierar kraftigt över säsong. Förfrågan har gått ut till tjugosju djurparker samt Svenska Djurparksföreningen. Det totala antalet fast anställda är ca 820. Tillkommer 1.275 tim- och säsongsanställda samt ett okänt antal praktikanter och ideellt arbetande djurskötare, guider och annan personal.

På 4H-gårdarna finns ca 80 anställda (totalt 43 gårdar i dagsläget). Av dessa är ett flertal djurskötare men även utbildade fritidsledare och några administratörer finns. Därutöver tillkommer ideellt arbetande framför allt på helger.

Tjänstehundsförare, t ex polis, tullare och kriminalvårdare. Dessa yrkesgrupper är ju inte till fullo beroende av sina hundar och har inte hund som "grundyrke" men sammantaget uppgår de till ca 525. Till samma kategori skulle t ex väktare med hund i vaktbolag kunna räknas; det finns ca 15 företag men oklart hur många anställda. Av övriga nyttohundsförare (mögelsök mm) finns 15 företag.

Antal personer: 600 – 700 och dessutom 30 företag med minst två personer per företag.

Inom området hundturism, hundspannskörning, jaktarrangemang och liknande har DYN funnit ca 60 företag. Antalet anställda varierar över säsong och de flesta har även annan turistverksamhet. Lågt räknat borde det innebära 60 personer.

I kategorin hunduppfödare finns ca 1000 personer som på hel- eller deltid har sin försörjning från uppfödningen. Övervägande antalet är enmansföretag, varför antal företag kan uppskattas till 1.000.

Praktik och teori

Med de uppgifter som för tillfället finns tillgängliga, uppskattas antalet yrkesverksamma i denna kategori till ca 4.700.

Länsstyrelserna, zoobranschen, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och landets skolor – inklusive Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) – får räknas till arbetsplatser där man arbetar med sällskapsdjur såväl direkt/praktiskt som indirekt och administrativt.

Vid landets 21 länsstyrelser arbetar ca 300 personer med djurfrågor. Samtliga arbetar inte enbart med smådjur. Bland dessa ca 300 finns veterinärer, assistenter, djurskyddsinspektörer, ekonomer, handläggare och jurister. Några har deltidsanställningar.

Landets zoo-butiker kan indelas i två kategorier; de som handlar med levande djur och renodlade tillbehörsbutiker. Idag krävs utbildning i djurhantering för arbete i den förstnämnda kategorin. Kedjan Granngården handlar inte alls med levande djur och vänder sig dessutom även till lantbruk.

DYN gör bedömningen att det inom zoofackhandeln finns knappt 900 företag (detaljister, grossister och tillverkare) med 1500 – 2000 personer totalt. Granngården har 110 butiker över hela landet, med ca 800 anställda.

Grossister och tillverkare, ca 350 anställda och i foderbranschen jobbar ca 170 pers. Om man då räknar samman levande djur, tillbehör, detaljister, grossister och tillverkare hamnar man i spannet 2800 – 3300.

Vid SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) universitetsdjursjukhuset arbetar totalt ca 150 personer med smådjur. Det är veterinärer, djursjukvårdare, analytiker och administratörer.

Högskoleverket uppger att ca 160 personer undervisar i veterinärmedicin SLU.

SVA – Statens veterinärmedicinska anstalt har inte lämnat uppgifter om antal anställda. Man får då utgå från information på hemsidan. ”Sammanlagt är vi 400 anställda och de största yrkeskategorierna är veterinärer, forskare, biomedicinska analytiker och laborietekniker.”

En enkät har gått ut till naturbruksgymnasierna och utifrån svaren kan man göra bedömningen att 200 personer arbetar med utbildning inom smådjur på gymnasienivå.

Högskoleverket har ingen information annat än om SLU (se under den rubriken).

YH-myndigheten har inte heller tillgänglig statistik, men informerar om att det finns en utbildning inom djurvård som inte gäller häst eller lantbruk. Antagande: 3-4 pedagoger.

Kursverksamhet inom området hund sysselsätter ett relativt stort antal företag. Dessa ägnar sig helt eller delvis åt olika typer av utbildningar, både teori för hundägare i form av t ex föreläsningar och praktik för hundägare och yrkesverksamma (hundförare, rehab, trim etc). Företagen uppgår i dagsläget till ca 420, uppskattning av antal yrkesverksamma ca 500.

Sällskapsdjursbranschen och framtiden

Samtliga branscher ser ljusst på framtiden. Det är en försvinnande liten del som talar om att dra ner på verksamhet eller minska personalstyrkan. Man planerar antingen att expandera eller behålla verksamheten i nuvarande omfattning.

Utbildning och yrkesval

För människor som vill utbilda sig inom djursektorn finns relativt lite information om framtidsutsikterna att tillgå. Likaså är det relativt svårt att finna information om utbildningar och yrkesvägledning. En genomgång av Arbetsförmedlingens Yrkeskompassen, SCBs Arbetskraftsbarometer 2009, SYO-guiden, Rekryteringskanalen, Yrken.net samt Gröna jobb, visar att kunskapen och informationen om vilka olika yrken som faktiskt finns är liten.

Arbetsförmedlingens "Yrkeskompassen" är avsedd för ungdomar att läsa om olika yrken, utbildningar och framtidsutsikter. Söker man på t ex husdjursagronom, husdjursvetare, hundpsykolog, hundtränare, hundtrimmare och ett flertal andra sökord får man inga träffar. Enda träffen kommer på "Djurskötare" men då endast inom lantbrukssektorn och häst.

Enligt **SCBs Arbetskraftsbarometer** 2009, råder det brist på nyutexaminerade med naturbruksutbildning. Brist, eller dålig balans, på såväl erfarna som nyutexaminerade veterinärer (i övrigt råder god balans inom vårdområdet). SCB anger att antalet anställda veterinärer kommer att öka inom de tre närmaste åren.

SYO-guiden - En sida med yrkesguider, yrken, utbildningar och framtidsutsikter.

Sökning på "agronom" ger enbart träff inom lantbrukssektorn.

"Djurvård" ger ett antal träffar till naturbruksgymnasier (3 st) samt en länk till Arbetsförmedlingens yrkesinformation "Djursjukskötare/Djursjukvårdare" samt info om arbete som hästskötare, djurvårdare vid djurpark och djurskötare inom lantbruk. Finns viss information om utbildning till hundpsykolog samt kurser i hund-, häst- och kattmassage.

"Häst- och hundskötare" länkar till samma info-sidor som Djurvård.

"Veterinär" är det fjärde och sista yrket man kan hitta inom djurbranschen på Syoguiden.

Rekryteringskanalen säger sig ge de senaste analyserna över hur arbetsmarknaden ser ut för olika yrken under de kommande tio åren. Dessutom finns tips på aktuella lediga jobb samt allmän yrkesinformation. De enda yrken som finns i registret är djursjukvårdare och veterinär. Fritextsökningar på djur, hund, katt m fl gav inga träffar.

Sajten **yrken.net** beskriver sin sida med orden "vårt mål är nämligen att samla så mycket information som det är möjligt om olika typer av arbeten" samt att man även kan hitta information om olika utbildningar och lediga jobb. De yrken man hittar är försöksdjurstekniker och hundförare, vilket syftar på arbete som väktare med hund.

Mycket kortfattad information med undantag av aktuellt löneläge och medelålder som man också kan hitta information om för yrkena djurvårdare, djursjukvårdare samt djurskötare.

Gröna Jobb.se har en del information om arbete med djur, men enbart med inriktning mot lantbruk vilket förefaller naturligt då bl a LRF ligger bakom sidan. Länkar till Arbetsförmedlingen.

DYN har kunnat konstatera att det råder stor brist på information för dem som är intresserade av utbildning i och framtidsutsikter för olika yrken inom sällskapsdjursbranscherna.

DYN har för avsikt att under 2011 inleda ett samarbete med Arbetsförmedlingen för att försöka förbättra informationen till intresserade inom området.

Vad säger de olika branscherna om framtiden?

Försäkringsbolagen

Branschen ser ett ständigt ökande behov av veterinärvård och gör bedömningen att man har ett framtida rekryteringsbehov om ca 25 tjänster per år.

Intresseorganisationer

Djurskyddet Sverige och SOS-hund ser på sikt en ökning av verksamheten med nyanställningar som följd. Förbundet Djurens Rätt ser en minskning av den egna verksamheten men en ökning totalt i och med att antalet aktörer ökar. Övriga organisationer har anpassat sina kanslier till ny teknik och räknar med att kunna klara även en ökad verksamhet med nuvarande personalstyrka.

Veterinärkliniker, djursjukhus och djursjukvård

Från **Sveriges Veterinärförbund** svarar man:

”Framtidsutsikterna för veterinäryrket är idag mer oklara än någonsin. Under 2000-2010 har arbetsmarknaden för veterinärer varit mycket god, efterfrågan har många gånger överstigit tillgången. Idag har vi ett annat läge pga att stora kullar svenska veterinärstudenter håller på att utbildas i andra EU-länder. Inom några år kommer lika många svenska veterinärer att examineras från andra länder (ffa Danmark, Ungern, Slovakien) som de som tar examen från SLU i Uppsala (ca 100/år). Hur det påverkar arbetsmarknaden vet vi ännu inte, situationen är helt ny. Dock kommer smådjurssektorn att fortsätta vara den kliniska sektor som har bäst framtidspotential.”

På **Rekryteringskanalen** hittar man följande information:

”Veterinärer har en god arbetsmarknad med låg arbetslöshet. Det förväntas bli fortsatt liten konkurrens om jobben. Behovet av att anställa veterinärer ökar under de tio kommande åren, främst inom klinisk djursjukvård för sällskapsdjur och hästar. Tillgången på utbildade veterinärer blir inte tillräcklig på fem års sikt, däremot ökar tillgången på tio års sikt.”

SCBs Arbetskraftsbarometer 2009 skriver följande:

Veterinärer har allmänt sett en bra arbetsmarknad inom både djurhälsovård och vård av sällskapsdjur och dagens läge bedöms inte på sikt förändras.

Under en lång följd av år har arbetsgivarna uppgett att det varit brist på såväl yrkeserfarna som nyexaminerade. Tillgången på veterinärer beräknas öka fram till 2030. Efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt, vilket pekar mot en ganska god balans mellan tillgång och efterfrågan på veterinärer.

Friskvård/rehabilitering

I den enkätundersökning som gjordes sommaren 2010 bland 200 hundföretag, fanns ett litet antal företag inom friskvård/rehab. Samtliga svarade att de troligen skulle anställa fler och öka sin verksamhet. Ett par var oförändrade. Ingen planerade att minska sin verksamhet.

Inackordering – dagis, pensionat och omplacering

Uppgifter föreligger endast från hunddagis samt hund- och kattpensionat. Ungefär hälften av dem som svarat uppger att de ska öka verksamheten och/eller nyanställa de kommande åren. Hälften minskar eller är oförändrade.

Djurparker och naturparker

Från Svenska Djurparksföreningen konstaterar man helt kort att ”Framtiden ser nog relativt stabil ut”. De flesta som besvarat DYNs enkät planerar att expandera de närmaste åren. Tre parker kommer att behålla nuvarande omfattning på verksamhet och personal och en svarar att framtiden är oviss. Det är framför allt de större djurparkerna som planerar att utöka.

Sveriges 4H skriver:

”Självklart har vi en vision om att sprida verksamheten till orter där vi i dag inte har någon 4H-gårdsverksamhet men innan vi börjar starta nya verksamheter ska vi implementera kvalitetssäkringsdokument i 4H-gårdsverksamheten och hjälpa vår befintliga verksamhet att anpassa sig efter dem. Detta hindrar dock inte att de under den här tiden kommer att startas nya verksamheter men i nuläget kommer initiativet till detta inte komma från oss utan det är om en kommun/eldsjäl visar ett intresse.”

Länsstyrelserna

Av de länsstyrelser som svarat framgår att de har svårt att bedöma framtiden då verksamheten i princip helt styrs av politiska beslut.

Zoobranschen

Intresset för sällskapsdjur ökar stadigt i Sverige, och Zoorf (Zoobranschens Riksförbund) arbetar aktivt för att stimulera handeln med sällskapsdjur (undantaget hund och katt) via kontrollerbara kanaler. Målsättningen är att verka för, och skapa bättre förutsättningar för sådan yrkesmässig handel i svenska zoobutiker, genom exempelvis utbildning och annan kompetenshöjande verksamhet. I takt med att det samhälleliga intresset för sällskapsdjur ökar, ökar även behovet av kompetent zoobutikspersonal genom nyanställningar.

SLU, SVA och övriga

I dagsläget finns endast information från SVA som uppger att de märker ett fortsatt högt intresse för sin verksamhet. De har framöver rekryteringsbehov av biomedicinska analytiker med mikrobiologisk erfarenhet och veterinärer.

Stockholm i februari 2011

Referenser:

Manimalis

Sveriges länsstyrelser

Zoobranschens Riksförbund

Jordbruksverket

Svensk Djursjukvård

Naturbruksskolornas Förening

Hundregistret i Söderhamn

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)

www.foretagsfakta.se

Astra Zeneca

Djurparker, Naturparker m fl:

- Zoo-parken Charlottenberg
- Nordens Ark
- Havets Hus
- Universeum, Göteborg
- Slottsskogens djurpark
- Borås zoo
- Tropikariet, Helsingborg
- Lycksele djurpark
- Järvzoo
- Furuviik
- Parken zoo Eskilstuna
- Skansen
- Skansenakvariet
- Kolmården
- Ölands djurpark
- Skånes djurpark
- Ystads djurpark
- Laganland
- Frösö zoo
- Kybacka gård
- Holmsunds tropikhus
- Sälenfjällens älgpark
- Grönåsens älgpark
- Eriksberg
- Bullarens djurpark
- Junsele djurpark
- Marias djurpark

LIF –De forskande läkemedelsföretagen

Agria

Sveland

Folksam

If

TryggHansa

Svenska Kennelklubben

SVERAK – Sveriges kattklubbars riksförbund

Sveriges Nya Raskattförening

Svenska Brukshundklubben SBK
SOS-hund
Sveriges Hundungdom
Svensk Fågelhobby
Chinchillaavelsföreningen
Gerbilföreningen
Hamsterföreningen
Marsvinsföreningen
Svenska Musklubben
Svenska Råttsällskapet
Tamillerföreningen
Undulathobby
Herpetologisk Riksförening
Akvarieföreningars Förbund
Kaninavelsföreningars Riksförbund
Djurskyddet Sverige
Förbundet Djurens Rätt
Kattägare i samverkan
Hundfrämjandet
Svenska Blå Stjärnan
Svenska Hundskyddsföreningen
Fackförbundet Kommunal
Arbetsförmedlingen
Insplanet
Compricer
Livkompagniet
Pricerunner
Statistiska Centralbyrån - SCB
Syoguiden
Arbetskraftbarometer 2009
Rekryteringskanalen
Yrken.net
www.gronajobb.se
[Eniro.se/Gula sidorna](http://Eniro.se/Gula%20sidorna)
Sveriges Veterinärförbund
Djursjukhus och kliniker:

- Strömsholm
- Helsingborg
- Bagarmossen
- Malmö
- Albano
- Skurup
- Ystad
- Trelleborg
- Gärdet
- Köping
- Eskilstuna
- Västerås
- Enköping

www.hunddna.slu.se

Sveriges 4H
Skolverket
Högskoleverket
Myndigheten för yrkeshögskolan
Vårdhundskolan
Axelsons Animal Massage School
www.lokaldelen.se
www.hitta.se
www.121.nu
Grangården